

POSTANOWIENIE

Dnia 10 lipca 2008 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Gerard Bieniek (przewodniczący)

SSN Zbigniew Kwaśniewski (sprawozdawca)

SSN Barbara Myszka

w sprawie ze skargi D. R. o wznowienie postępowania w sprawie z powództwa D. R. przeciwko Skarbowi Państwa Wojewodzie X. oraz Gminie Miejskiej K. o odszkodowanie, zakończonej prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w K. z dnia 4 grudnia 2000 r. sygn. akt I C (...) i prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego z dnia 23 marca 2001 r. sygn. akt I ACa (...) po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 10 lipca 2008 r.,
zażalenia skarżącej na postanowienie Sądu Apelacyjnego z dnia 5 grudnia 2007 r., sygn. akt I ACa (...),

- 1) oddala zażalenie i zasądza od Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w K. na rzecz adwokata P. O. kwotę 1800 zł (jeden tysiąc osiemset złotych) wraz z należnym podatkiem od towarów i usług (VAT) tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej świadczonej skarżącej z urzędu w postępowaniu zażaleniowym.**
- 2) nie obciąża skarżącej kosztami postępowania zażaleniowego.**

Uzasadnienie

Sąd Apelacyjny postanowieniem z dnia 5 grudnia 2007 r. odrzucił skargę D. R. wznowienie postępowania zakończonym prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego z dnia 23 marca 2001 r. [sygn. akt I ACa (...)]. W ocenie tego Sądu skarga o wznowienie postępowania nie została oparta na żadnej z ustawowych podstaw wznowienia, a badanie dopuszczalności skargi nie jest badaniem jej zasadności, lecz wstępnym badaniem podstaw twierdzeń zawartych w skardze celem oceny możliwości merytorycznego jej rozpoznania. Badanie takie sprowadza się do oceny czy twierdzenia skarżącego będą stanowiły ustawową podstawę wznowienia, uznał Sąd Apelacyjny.

Uzasadniając stanowisko o braku w badanej skardze ustawowych podstaw wznowienia Sąd Apelacyjny podkreślił, że powódka nie określiła na czym miałyby polegać „uzyskanie wyroku za pomocą przestępstwa”, a nie stanowi podstawy wznowienia samo subiektywne odczucie, że sprawa powinna być rozstrzygnięta na korzyść skarżącej.

Ponadto Sąd stwierdził, że skoro powódka była stroną w sprawach, których sygnatury akt wskazuje, a które zakończyły się przed sprawą, w której domaga się wznowienia postępowania, to mogła ona powoływać się na dowody znajdujące się w aktach tamtych spraw.

Nadto powoływanie się już w pozwie na wadliwość decyzji lokalowej i przestępcze działanie ówczesnego kierownika wydziału lokalowego nie oznacza niemożności skorzystania w poprzednim postępowaniu z okoliczności faktycznych i środków dowodowych, ponieważ istniała obiektywna możliwość powołania ich w tamtym postępowaniu, uznał Sąd Apelacyjny.

Skarżąca zarzuciła w zażaleniu naruszenie art. 403 § 1 pkt 2 k.p.c. oraz art. 403 § 2 k.p.c. poprzez przyjęcie braku podstaw do wznowienia postępowania. Żaląca twierdzi, że z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawach oznaczonych wskazanymi w zażaleniu sygnaturami akt wynikają nowe fakty, a mianowicie, iż „... nie była w prawach swojej poprzedniczki, stąd nie może być uważana za jej następcę prawnego”. Ponadto skarżąca powołuje się na nowe fakty i dowody w postaci oświadczenia z dnia 14.VIII.1988 r., protokołu przesłuchania świadka z dnia 4.V.2003 r. a nadto na plan piwnicy niedawno ujawniony w sprawie I C (...). Wreszcie, powódka twierdzi, że

zaskarżony wyrok został uzyskany za pomocą przestępstwa popełnionego przez p. G., która potwierdziła w dokumencie nieprawdę na piśmie.

W odpowiedzi na zażalenie przeciwnik skargi – Skarb Państwa wniósł o oddalenie zażalenia i o zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego, wskazując na argumenty wynikające z publikowanego orzecznictwa, potwierdzające zasadność odrzucenia skargi.

Również kolejny przeciwnik skargi - Gmina Miejska K. wniosła o oddalenie zażalenia i o zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego wykazując trafność stanowiska Sądu o wystąpienie przesłanek uzasadniających odrzucenie skargi.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługiwało na uwzględnienie. W uzasadnieniu zażalenia sama skarżąca zaprzecza własnemu twierdzeniu, aby wskazywane przez nią fakty nieotrzymania piwnicy i złego stanu przydzielonego lokalu mogły być uznane za nowe fakty, z których nie mogła skorzystać w poprzednim postępowaniu, skoro zgodnie z jej twierdzeniem wynikają one z oznaczonych sygnaturami akt spraw, z których znaczna część toczyła się już w okresie poprzedzającym wszczęcie sprawy, w której domaga się wznowienia postępowania. Ponadto, wbrew stanowisku skarżącej, nie można uznać za nowy fakt, i to wynikający z materiału dowodowego zgromadzonego w aktach wymienionych spraw, tego, że nie może być ona uważana za następcę prawnego swojej poprzedniczki odnośnie do zajmowanego lokalu. Stanowisko Sądu Apelacyjnego, że skarżąca była stroną wskazanych postępowań nie przesądza bynajmniej o kwestii jej następstwa prawnego, a ponadto kontestowanie przez skarżącą swojego następstwa prawnego wobec poprzedniczki uprawnionej do lokalu nie jest żadnym faktem, a tym samym i faktem nowym, lecz dokonaniem oceny określonej sytuacji prawnej.

Za nowe fakty i dowody w rozumieniu art. 403 § 2 k.p.c. nie mogą być także uznane: dowód w postaci oświadczenia koleżanki skarżącej z dnia 14 sierpnia 1988 r., plan piwnic, który został „... niedawno ...” ujawniony w sprawie I C (...), czy protokół z przesłuchania świadka J. P. z dnia 4 maja 2003 r., ponieważ skarżąca niczym nie dokumentuje ani tego, aby były to środki dowodowe, które mogłyby mieć wpływ na wynik sprawy, w której domaga się wznowienia postępowania, ani też aby nie mogła z nich skorzystać w poprzednim postępowaniu (v. postanowienie SN z dnia 7 marca 2007 r. sygn. akt II CZ 5/07, niepubl.). Tym samym wystąpienie przesłanki pozwalającej na zastosowanie art. 403 § 2 k.p.c. nie zostało wykazane.

Skarżąca nie podważyła również trafnego stanowiska Sądu Apelacyjnego, że nie określiła ona precyzyjnie na czym miałyby polegać uzyskanie wyroku za pomocą przestępstwa, a samo jej subiektywne odczucie potrzeby odmiennego rozstrzygnięcia sprawy nie stanowi podstawy wznowienia postępowania. Twierdzenie skarżącej, że p. G., będąca wcześniej Kierownikiem Wydziału Spraw Lokalowych Urzędu Dzielnicowego, popełniła przestępstwo potwierdzając na piśmie nieprawdę, nie pozwala na uznanie, że w skardze wskazano podstawę wznowienia, wobec braku nawet twierdzenia skarżącej, aby w stosunku do wcześniej wymienionej osoby zapadł prawomocny wyrok skazujący, albo aby pomiędzy twierdzonym popełnieniem przez nią przestępstwa a wyrokowaniem w sprawie prawomocnie rozstrzygniętej istniał bezpośredni związek przyczynowy (v. postanowienie SN z dnia 5 lutego 1999 r., sygn. akt III CKN 1075/98, OSNC 1999, Nr 7-8, poz. 138).

Nadto, wbrew stanowisku skarżącej, Sąd Apelacyjny nie ocenił braku podstaw do wznowienia postępowania, ponieważ nie rozpoznawał merytorycznie skargi w płaszczyźnie jej zasadności, lecz przesądził jedynie, że skarga nie została oparta na żadnej z ustawowych podstaw wznowienia, co uzasadniało zastosowanie art. 410 § 1 k.p.c.

W tym stanie rzeczy Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c. O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skarżącej z urzędu Sąd Najwyższy orzekł na podstawie § 19 i § 20 w zw. z § 6 pkt 6 i § 13 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1348 ze zm.).

Na podstawie art. 102 k.p.c. Sąd Najwyższy nie obciążył skarżącej kosztami postępowania zażaleniowego.